

Monumentnummer*: 510639

Smallepad 5
3811 MG Amersfoort
Postbus 1600
3800 BP Amersfoort
www.cultureelerfgoed.nl

T 033 421 74 56
E info@cultureelerfgoed.nl

Status **rijksmonument**
Inschrijving register* **27 januari 1999**
Kadaster deel/nr **82802/26**

Woonplaats*	Gemeente*	Provincie*
Enschede	Enschede	Overijssel

Locatiennaam	Locatieomschrijving
Enschede	

Kadastrale gemeente*	Sectie*	Kadastraal object*	Appartement aanduiding	Grondperceel
Enschede	H			1558

Omschrijving**

Inleiding

Vrijstaand HERENHUIS uit 1921, ontworpen door de architect A. Beltman (Enschede) in opdracht van Karel Willem Ledeboer. Het huis is gebouwd naar voorbeeld van een eigentijdse variant van een achttiende eeuwse Engels "Georgian" landhuis. Het bureau Beltman (drie generaties) bouwde tussen 1870 en 1940 voor verschillende Twentse fabrikanten woonhuizen en kantoor- en fabrieksgebouwen. Omdat de smaak en de wensen van de opdrachtgever de vormgeving bepaalden, vertoont met name het woonhuisoeuvre van het bureau een diversiteit aan bouwstijlen. Het vroege werk is grotendeels eclectisch, na 1900 wordt veelal de representatieve en monumentale klassicistische vormtaal toegepast. Opvallend is de invloed van de Engelse landhuis- en cottagestijl die samenhangt met de sterke oriëntatie van de Twentse fabrikanten op de Engelse textielindustrie. Het huis staat met de voorgevel (O) aan de Kortenaerstraat in de villawijk De Stadsmaten (1907). Van de oorspronkelijke erfscheiding resten nog twee houten toegangshekken tussen houten hekpijlers met gietijzeren vaasbekroning. De noodgebouwen die in verband met de nieuwe functie van architectenbureau tegen de achtergevel zijn aangebouwd, vallen buiten de bescherming. De uitbreidingswijk De Stadsmaten is in 1907 aangelegd op de lokatie van de oude stadswide en in de jaren daarna grotendeels bebouwd met herenhuizen van voornamelijk textielabrikanten. Hoewel de stedenbouwkundige structuur van de wijk is aangetast zijn op markante lokaties in de wijk nog enkele van deze woonhuizen bewaard gebleven.

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

Omschrijving

Pand op rechthoekig grondplan over twee bouwlagen opgetrokken in een bruine baksteen onder samengesteld afgeknot schilddak met rode Hollandse pannen. De gootlijst rust op klossen. De kruisvensters met geprofileerde zandstenen waterdorpels en de dubbele glasdeuren zijn uitgevoerd met een kleine roedenverdeling. De symmetrische voorgevel (O) heeft zeven vensterassen waarvan de buitenste twee in hoekrisalieten. In de middelste vensteras wordt de deur met vierruits bovenlicht geflankeerd door gecanneleerde halfzuilen met eenvoudige kapitelen. Boven de deur een luifel in de vorm van een geknikte rondboog met schelpversiering op beeldhouwde consoles. De zuidgevel heeft drie vensterassen met in de middelste beganegronds een dubbele glasdeur en links daarvan een grote gemetselde driezijdige erkerpartij over twee bouwlagen. De achterdeur in het midden van de zeven vensterassen tellende achtergevel (W) gaat schuil achter de nieuwbouw. Boven deze ingang de vensters van het trappenhuis. In de plat afgedekte lage aanbouw tegen de blinde noordgevel de oorspronkelijke dienstingang. Op het dak drie grote karakteristieke Engelse schoorstenen met decoratief gemetselde overhoeks geplaatste rookverdelers. De drie dakkapellen in het dakschild aan de achterzijde zijn bekroond met driezijdige en segmentboogvormige frontons. Interieur met oorspronkelijke hal en trappenhuis. De kamer met de erker op de begane grond heeft met pilasters, cassettes en kroonlijsten versierde wanden. In de keuken is een deel van de oorspronkelijke vitrinekasten en de tegelvloeren bewaard gebleven. Op de begane grond twee bewerkte houten schouwen en op de verdieping twee schouwen met geglazuurde tegels.

Waardering

Herenhuis van cultuur-, architectuurhistorisch en stedenbouwkundig belang vanwege:

- de oorspronkelijke functie als stadsvilla van de fabrikant Karel Willem Ledeboer
- de sobere op Engelse "Georgian" landhuizen geïnspireerde bouwstijl, die exemplarisch is voor de werkwijze van het bureau Beltman die wordt bepaald door de wensen en de smaak van de opdrachtgevers
- de uitwendige gaafheid
- de gave oorspronkelijke interieuronderdelen
- de beeldbepalende situering in de villawijk De Stadsmaten (1907)

Hoofdcategorie

Woningen en woningbouwcomplexen

Subcategorie

Woonhuis(K)

Functie

Woonhuis

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument